

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego, dotyczącem kraj. szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

S z k o ł a.

Sprawozdanie Wydziału krajowego zaznaczające zapanowanie normalnych stosunków w zachowaniu się młodzieży w zakładzie Czernichowskim — a to już po sporządzeniu poprzedniego sprawozdania, następuje komisji gospodarstwa krajowego uzasadnioną podstawę do przypuszczenia, że powodów poprzednich nieporządków szukać prawdopodobnie należy w rozluźnieniu przepisów internatowych. Ścisłe i systematyczne tychże przestrzeganie i wykonywanie będzie najskuteczniejszym środkiem przeciw ponawianiu się takowych, a ujęcie władzy przez rękę silną a sprawiedliwą i celów świadomą, uchroni niezawodnie niedoświadczoną młodzież od karygodnych i dla jej przyszłości szkodliwych zbroczeń, ochraniając równocześnie dyrekcję od łatwo trafić ją mogącego zarzutu nieudolności lub obojętności w wykonywaniu przyjętych obowiązków. Zarówno więc w interesie reputacji zakładu i młodzieży, pobierającej w nim wykształcenie i wychowanie jakoteż w interesie organu kierującego, uważa komisya gospodarstwa krajowego za wskazane zalecić jak najściślejsze przestrzeganie przepisów internatowych.

Spodziewać się należy, że osobistość przez Wydział krajowy do objęcia obowiązków dyrektora upatrzona, sprostą w zupełności zadaniu.

Komisya gospodarstwa krajowego uznaje przyznanie byłemu dyrektorowi ś. p. Władysławowi Łaszczyńskiemu tytułem odprawy po myśli §§. 15 i 31 statutu emerytalnego, kwoty równającej się dwuletniej płacy, za usprawiedliwione, i zaleca Wysokiemu Sejmowi przyjęcie do wiadomości i zatwierdzenie tego nieprzewidzianego wydatku, który wedle wyrażenia sprawozdania Wydziału krajowego siłą faktu wywołał przekroczenie rubryki I. wydatków. Z przyjemnością dowiaduje się komisya gospodarstwa krajowego o obsadzeniu posady instruktora do robót praktycznych. Odpowiednia siła fachowa, której brak w ostatnich latach mocno odczuwać się dawał, ochroni prawdopodobnie Zakład Czernichowski od zarzutów, często wyrażanych przez komisję gospodarstwa krajowego, a polegających na uwagach, że nauka praktyczna nie zawsze była równorzędnie z nauką teoretyczną traktowaną. Jako korzystne zarządzenie uważa także komisya gospodarstwa krajowego połączenie w jednej osobie obowiązków nauczyciela instruktora z obowiązkiem administratora folwarku, a to w myśl wskazówek zawartych w zeszłorocznym sprawozdaniu komisji. Zalecając Wysokiemu Sejmowi przyjęcie do wiadomości i zatwierdzenie w zasadzie wniosku 3-go Wydziału krajowego, dotyczącego regulacji płac grona nauczycielskiego, przy równoczesnem usystemizowaniu płacy kapelana, komisya gospodarstwa krajowego uważa jednak za wskazane zwrócić uwagę Wydziału krajowego na rażącą różnicę, jaka zachodzi w wymiarach płacy poszczególnych profesorów, których pobory przy projekcie regulacji płac bez względu na wydajność pracy miałyby pozostać równomiernymi. — Przy projektowanej organi-

zacyi grono nauczycielskie z wyłączeniem dyrektora miałyby się składać z 9-ciu członków, którzy mieliby tygodniowo 107 godzin wykładów. W przecięciu wypada na jednego nauczyciela niespełna 12 godzin. Obecnie niektórzy profesorowie mają tygodniowo po 16, 15 i 13 godzin wykładu, gdy inni tylko 8 lub 9 godzin są zajęci. Komisya gospodarstwa krajowego widząc tak rażącą różnicę w obowiązkowych godzinach wykładowych z jednej strony a nie widząc bynajmniej przeciążenia chociażby w zdwojonej ilości wykładów u drugich, przychodzi do przekonania, że przy fachowej wiedzy i możliwości objęcia dwóch katedr przez jedną osobę dałaby się w danych okolicznościach osiągnąć oszczędność etatu bez nadużycia sił i pracy pojedynczych nauczycieli.

W przypuszczeniu, że Wydział Krajowy z powyższych uwag w przyszłości skorzysta nie omieszka, komisya gosp. kraj. tylko warunkowo zaleca obecnie Wys. Sejmowi projekt zmiany etatu płac przez Wydział krajowy projektowanej, zastrzegając wyraźnie, że liczba 9 nauczycieli łącznie z kapelanem tak długo jedynie utrzymana być winna, jak długo zmiany zajęć mogące nie dadzą sposobności do zmniejszenia obecnych sił nauczycielskich, których ubytek przez rozdział godzin wykładowych między zmniejszoną ilość osób bez szkody dla zakładu może być wyrównany.

Sprawozdanie Wydziału krajowego dotyczące budowy domu dla dwóch profesorów i sporządzenia inwentarza szkoły i folwarku czernichowskiego przyjmuje komisya gospodarstwa krajowego do wiadomości. W zarządzeniach Wydziału krajowego mających na celu zbadanie, o ile stawki rybne dla nauki i demonstracyi w szkole czernichowskiej służyć mające, mogłyby być w Czernichowie założone, upatruje komisya gospodarstwa krajowego szczerą intencję zadość uczynienia potrzebom szkoły i wyrażonym poprzednio życzeniom Sejmu.

Jakkolwiek urzeczywistnienie tego projektu, mimo podjętych starań natrafia do chwili obecnej na znaczne trudności, niemniej jednak komisya gospodarstwa krajowego ufna w dobre chęci Wydziału krajowego nie traci nadziei, że przy dylszych poszukiwaniach znajdzie się możliwość urządzenia stawków rybnych z korzyścią dla nauki rolniczej i dla rolnictwa, zmuszonego szukać odwetu w dochodach nowych, gdy liczne inne zanikają.

F o l w a r k.

Komisya gospodarstwa krajowego przyjmując do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego dotyczące folwarku czernichowskiego przyznaje słuszność zamierzonym projektom tak co do reformy w hodowli nierogacizny, jak bydła rogatego a przychyłając się do wniosku sprzedaży karczmy, zaleca takowy Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia.

W myśl powyższego sprawozdania stawia komisya gospodarstwa krajowego następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.
2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do sprzedania karczmy wraz z gruntem, położonej przy przewozie na Wiśle.
3. Dotychczasowy etat osób i płac grona nauczycielskiego w krajowej szkole średniej rolniczej w Czernichowie przestaje obowiązywać z dnia 1-go stycznia 1896 i z tym dniem wchodzi w życie następujący.

I.

Grono nauczycielskie krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie składa się:

1. Z dyrektora, kapelana i co najwyżej ośmiu nauczycieli do wykładu nauk zawodowych zasadniczych i ogólnie kształcących;

2. Z nauczyciela instruktora do robót praktycznych ;
3. Z prefekta internatu ;
4. Z odpowiedniej liczby nauczycieli niestałych, tj. adjunktów i docentów.

II.

Wymienieni pod 1. 2. 3. są urzędnikami krajowemi ze wszystkimi prawami i obowiązkami, określonymi w ustanowie służby krajowej i w statucie emerytalnym.

III.

1. Dyrektor otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera : roczną stałą płacę w kwocie 2000 zł., dodatek aktywalny w rocznej kwocie 320 zł. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. rocznie ;

2. Kapelan i nauczyciele do nauk zawodowych, zasadniczych i ogólnie kształcących otrzymują wolne pomieszkanie i pobierają roczną stałą płacę w kwocie 1400 zł. dodatek aktywalny o rocznych 260 zł. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. rocznie ;

3. Nauczyciel instruktor otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera roczną stałą płacę w kwocie 800 zł. dodatek aktywalny w rocznej kwocie 140 zł. i dodatek pięcioletni w kwocie 100 zł. rocznie.

4. Prefekt otrzymuje wolne kawalerskie pomieszkanie, wikt w naturze i światło i pobiera roczną stałą płacę 800 zł. i dodatek pięcioletni w kwocie 100 zł.

IV.

1. Dodatek pięcioletni nadaje Wydział krajowy każdemu z tych nauczycieli podług powyżej oznaczonej stopy, skoro tenże pełnił na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Służba pełniona przy innych urzędach lub szkołach niekrajowych, chociażby przyjętą została do emerytury, nie będzie policzona przy wymiarze dodatku pięcioletniego. Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu nauczycielowi na tej samej posadzie częściej jak 5 razy t. j. za 25 lat nieprzerwanej służby. Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

2. Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

V.

1. Nauczyciele niestali krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie nie są urzędnikami krajowemi i nie mają prawa do emerytury a o wysokości ich wynagrodzenia stanowi każdorazowy budżet funduszu krajowego.

2. Stanowisko nauczycieli niestałych, ich prawa i obowiązki określają bliżej statut organizacyjny szkoły Czernichowskiej, tudzież regulamina i instrukcje, wydane na podstawie statutu.

Lwów dnia 5-go stycznia 1896.

Przewodniczący :

Stanisław Polanowski.

Sprawozdawca :

I. Vivien.

